Сьогодні мама прийшла з роботи й ще з порога сказала:

— А яка в нас новина! Ти й уявить собі не можеш... Приходили навіть кореспонденти — про неї в газеті скоро напишуть!

Я відразу зрозумів: почую щось цікаве.

Але мама мовчала. Спершу помила руки, згодом почала готувати вечерю.

Я ходив за нею слідом по квартирі й допитувався:

— Яка ж та новина? Ну, яка вона?..

Мама завжди так: почне щось казати, а потім раптом замовкне. Щоб мені закортіло ще більше. Щоб уже ніякого витерпу не було чекати. І де в неї взялася та звичка? І як би це її перевиховати? Щоб вона відразу все мені розповідала. Отак: зайде в квартиру і каже: "Андрійку, ти знаєш, а в нас ведмідь Гоша втік!" Я знаю, що звірі в зоопарку ще не втікали. Але це так, наприклад. Або: "Андрійку, ти знаєш, наш слон Бурумбур поступив артистом у цирк..."

Так нанервуєшся, доки мама нарешті все розкаже!

Чистить картоплю і все ще не розповідає ту свою новину.

— А що там у нас у школі сьогодні?

— П'ятірка і четвірка! — швиденько відповідаю і прохально дивлюся на неї: — То що за новина, мамо? — Я аж дихати перестав.

Вона усміхається. Знаю, що нарешті вже скаже.

Я часто ходжу до мами в зоопарк. Знайомий там з усіма звірами. Шкода, що вони не вміють говорити, бо розповіли б вам про мене.

Цікаво, що б звірі сказали, якби їх запитать про Андрійка Кононенка? Тобто про мене. Це тільки уявити можна.

Старий і завжди сонний лев Гургун, якому я кидаю в клітку м'ясо, розповів би, що він дуже радіє, коли мене побачить. Ще б не радіти! І я б на його місці зрадів, якби мені хто морозива ще одну порцію приносив. А для нього м'ясо — як для мене морозиво. Улюблена страва.

Сердитий тигр Барбарис, що літає по клітці, як вихор, і молотить хвостом об залізні прути, аж грім лунає, сказав би про те, що при мені він стає тихесеньким, наче кошеня. До того тихесеньким — аж усі довкола дивуються та запитують, що ж це таке тигр забачив. А Барбарис зазирає мені в руки, мов сорока в кістку, і якщо загледить там свій ласий шматочок, то муркоче, потягається й очі мружить од задоволення.

Великий, красивий, пухнастий, очі горять — прямо казка, а не тигр!

Він, мабуть, сказав би: "Дякую Андрійкові, дякую... Наш Андрійко — найбільший молодець!"

Чомусь мені здається, що він саме так сказав би. Не знаю і чому.

Горила Турдуна Велетнівна завжди сидить набурмосена в кутку клітки. Вона дуже стара. Певно, аж утомилася од своєї старості. І її вже не цікавить ніщо на світі. Чухається обома лапами і ні на кого не дивиться. Турдуна Велетнівна не помічає і коли я підходжу. Тільки як тихенько свисну, вона знехотя зводиться на весь свій зріст. Підійде, подивиться на Мене згори вниз і мовчки вистоює, доки одержить своє.

Турдуна Велетнівна, мабуть, сказала б так: "Кононенко — справжній товариш, він мене не забуває..."

А маленька мавпочка Крихітка завжди нетерпляче верещить мені назустріч, лапенятами вимахує, наче птах крильми, підстрибує, корчить смішні гримаси і навіть сердиться, що я так помалу до неї іду. Крихітка любить поласувати горіхами і кидати в мене шкаралупою. Вона — найбільший бешкетник на весь зоопарк. І найвередливіша вереда.

Коли мені вдома щось не подобається, мама каже, що я дуже схожий на свою улюблену мавпочку.

— Точнісінько, як твоя дорога Крихітка!..

— Мамо, я ж не верещу, як вона!

— От тільки не верещиш, а то все як у неї. Вона як не повередує, то їй і в голови низько! А ти цього, мабуть, у неї навчився. Такі вже ви однакові часто стаєте...

Цікаво, чи захотіла б щось про мене сказати Крихітка?

Звичайно, захотіла б! Чом би їй не сказати добре слово про того, хто їй давав стільки горіхів — гори вже їх перегризла...

Крихітка також подякувала б мені. А при тому ще, може, і сказала б щось веселе. В неї така манорія.

— Мамо, то що ж воно за новина? — запитую вже майже сердито. Бо скільки ж можна мене мучити?!

— У нашої жирафи знайшлося жирафенятко,— нарешті каже вона.

— Це ж у якої?

— Та я не можу позапам'ятовувати всіх тих імен, що ти звірам попридумував. Понакручував їм усім таке, що і язик поламається, доки вимовиш!

— У якої ж це жирафи? — перепитую я.— Може, в Каланчі?..

— Точно, у неї... Тепер уже й згадала, як ти її називаєш.

— У Каланчі — жирафенятко! Оце справді весела новина. І яке воно — малесеньке-малесеньке?

— Атож, малесеньке-малесеньке,— сміється мама.— Тільки на цілу голову вище за мене.

— Ого! Отаке завбільшки жираф'яче немовля?

— А ти ж як думав! Жирафа-мати он яка в нього...

І ось ми йдемо в зоопарк.

Швиденько оббігаю Гургуна, Барбариса, Турдуну Велетнівну, Крихітку. Навіть і слова їм не кажу. Кидаю харчі — і назад.

Дуже мені хочеться якнайшвидше побачити жирафенятко.

Ось уже й металева загорожа, де живуть жирафи. А над нею високо стримлять їхні голови на довгих шиях. Такі вони кумедні, що до них ніяк не звикнеш.

До левів, тигрів, мавп, слонів легко звикаєш. А от до жираф — ні.

Начебто вони якісь не справжні. Такі химерні, що й у голову не вкладається. Чомусь такими мені уявляються марсіани. Якщо вони є, звичайно.

Посеред однієї загорожі лежить жирафеня. А над ним стоїть Каланча. Голову задерла високо і дивиться на мене так, ніби я в неї щось украв. Не впізнала, чи що...

— Каланча! Каланча! — гукаю, а вона й не змигне.

Так же непривітно дивиться, геть знати мене не хоче.

— Чого це вона? — запитую маму.— Наче сердиться на мене чомусь.

— Заспокойся, вона не сердиться,— відповідає мама.— Жирафа боїться за дитину.

— Чого ж це за неї боятися? Я ж їй нічого поганого не зроблю!

— А вона ж того не знає.

— Не знає!.. Повинна б знати!

— Візьми та й розкажи їй.

А жирафеня таке гарнесеньке — геть у плямах, як і Каланча, очі проти сонця світяться і вушка на голові тремтять.

Лежало-лежало, потім повело головою в мій бік і стало придивлятися. Так уважно, начеб воно вже десь мене бачило. І Каланча вже якось миролюбніше позирає. І губами поводить. Може, вибачення хоче попросити за непривітність?

— Чого ти боїшся? — запитую її.— От дурненька, не бійся.

— Нічого собі "дурненька"! — сміється мати.— Це ж тобі не Крихітка, а таки справді Каланча! Тут би й по батькові не завадило.

— По батькові я називаю тільки старих звірів. А Каланча ж не стара!

— Звичайно, не стара. Вона в нас — молода мати!

— От бачиш, значить, усе правильно.

Мамі вже набридло вистоювати біля Каланчі. Та й роботи в неї завжди багато. Он скільки звірів у зоопарку. Треба коло всіх поприбирати, всіх нагодувати. Відвідувачі ходять, дивляться досхочу на звірів і не знають, скільки з ними тут усякого клопоту. А я знаю, бо приходжу мамі допомагати. Я в зоопарку — своя людина. Мені звірів можна довіряти. Я їх не підведу.

Знову заговорюю до жирафеняти:

— Тепер щодня до тебе приходитиму, і ти до мене звикнеш... Це ж тобі треба ім'я придумати... І як же тебе назвати?.. Якесь би хороше ім'я знайти... І щоб воно було схоже на тебе...

Каланча й жирафеня уважно мене слухали. Мені навіть здавалося: вони розуміють, про що кажу. Бо ж Каланча повільно підійшла до краю загорожі, її голова зависла майже наді мною.

Я говорив і говорив, а Каланча похитувала й похитувала головою, мовби висловлюючи згоду з моїми словами.

Я замовк, і вона перестала хитати головою. От і кажи після цього, що звірі нас не розуміють!

Ще й як розуміють!

Каланча повернула голову й подивилася на своє дитя. Начеб щось сказала йому поглядом. Бо воно зіп'ялося на свої довгі тонкі ноги і підійшло до матері. Його голова теж зависла наді мною, але набагато нижче, ніж голова Каланчі. Якби я підстрибнув, то міг би дістати рукою. Але я не стрибав, щоб не злякати жирафеня. Та й боявся, що Каланча за те розсердиться.

— І як же ж тебе назвати? — запитав я, дивлячись на жирафеня, а воно у відповідь чхнуло так, що я аж підскочив з несподіванки.

Вже цього дня й не постояв біля кліток Гургуна, Барбариса, Турдуни Велетнівни й Крихітки, не поговорив з ними. Скінчивши роботу, мати зайшла за мною сюди і ми пішли додому.

Цілий вечір я допитував маму, як найкраще назвати жирафеня. Вона аж сердитися почала:

— Не мороч мені головуї сідай вчити уроки, бо завтра на трійці приїдеш зі школи. Цілісінький день проваландався без діла!

— Чому це — без діла?! — заперечив я.— Комусь же треба звірів порозважати. Вони живуть у неволі, і їм сумно в клітках!

— Ну добре — з ділом, з ділом,— погодилася мати.— Але уроки вчити все-таки треба.

Вчу уроки, а перед очима стоїть жирафеня. І ніяк його не можна прогнати. Поглядав я на жирафеня й з усіх сил зубрив таблицю множення. А потім жирафеня кудись утекло. Певно, йому набридла таблиця. Йому до школи не ходити й усі ці множення не потрібні.

Мати двічі мене перевіряла й знову змушувала вчити. І лиш тоді пустила спати, коли визубрив усе назубок.

А вночі мені приснилися і таблиця множення, і жирафенятко.

Таблиця була написана крейдою на асфальті. А по ньому походжало жирафеня і моїм голосом проказувало: "Два помножити на два — чотири, два помножити на три — шість..." Отака чудасія! Навіть у кіно подібного не побачиш, а тут — приснилося.

Вранці розповів про те мамі.

— Ох і далося ж тобі жирафеня — вже й спати без нього не можеш!

— Воно ж саме приснилося мені, я ж його не гукав!

— Знає, до кого приходити в сон,— усміхнулася вона.

Я задумався над маминими словами, і мені стало дуже приємно, що жирафеня прийшло саме в мій сон.

Блукало воно, блукало: там одного хлопчика сон, там другого, там третього... Жирафеня їх усіх пообминало, знайшло мій і вскочило в нього. Як риба у річку. Випадково такого не буває.

У школі я розповів хлопцям про жирафенятко. Тільки про свій сон не розказав. Щоб вони не образилися на нього, що воно не прийшло вночі ні до кого з них.

А після уроків ми прийшли в зоопарк.

Провідали Гургуна, Барбариса, Турдуну Велетнівну і Крихітку.

Більшість хлопців досі не ходила в зоопарк. Їм здавалося, що нічого цікавого тут не побачать. Нібито все вони знають із кіно й телевізора. Але ж хіба можна порівняти звірів у телевізорі і тут, у зоопарку,— живих? Та ще й зблизька. Зразу помічаєш, який у кого характер. Вони всі, як і ми, не схожі між собою. Один спокійний, другий сердитий, третій крикливий, але не вредний, як Крихітка, наприклад... То тільки на малюнках усі леви схожі один на одного, так само й тигри. Я не раз думав, що люди багатьом звірам також здаються однаковими. І потім звірі придивляться до нас уважніше і починають відрізняти своїх знайомих і незнайомих. Он мене скільки звірів знає... А маму — ще більше. Всі, мабуть, знають. Бо вже десять років тут з ними няньчиться, як з малими дітьми. При ній навіть Барбарис, що гарчить і поблискує пащекою на всіх, хто підходить до клітки, і той стає шовковим. Підібгає під себе хвоста, як шкідливий пес, і сидить нищечком. Боїться, що мама сваритиме...

Я б усім порадив щодня ходити в зоопарк і вивчати поведінку тварин. Дивишся на них — і наче цікаву книгу читаєш.

Сказав про те хлопцям — і вони погодилися зі мною.

А потім ми прийшли до жираф.

Голови на довгих шиях стриміли високо над загорожею, мовби давно вже виглядали нас.

Жирафеня лежало біля ніг Каланчі, а коли побачило мене, повільно встало й підійшло до загорожі.

Воно нітрохи не змінилося й не підросло після мого сну.

— Яке ж воно гарненьке!

— А які очі!

— А розумне! — загукали хлопці.

І ще хтось сказав:

— Воно на берізку схоже.

Я придивився — й справді: білі й чорні плями, як на березі, і струнке, мов деревце...

— Берізка! Берізка! Берізка!..— радо загукав я.

— Що? — не зрозуміли хлопці.

— Берізка! Берізка!.. Давайте назвемо його "Берізка"!..

І всім це ім'я сподобалося.

Так і вирішили: дитина Каланчі — Берізка.

Як добре думати над чимось гуртом. Сам до такого ніколи не додумався б, навіть якби в мене голова була така завбільшки, як будинок, і розуму в ній було не менше, ніж у десяти книжках.

Так жирафеня стало Берізкою.

Воно й раніше було не маленьке, а це так підросло, що вже дістає головою Каланчі під шию. Я добряче задираю голову, коли дивлюся на нього. Аж шия болить.

Всім класом до нього приходимо. Мама навіть сварить нас. Каже, що скоро замучимо жирафеня. Але хіба ми його мучимо?

Прийдемо, порозважаємо, нагодуємо.

Якби не ми, йому було б зовсім нецікаво жити.

І нам було б нецікаво без нього.

Як добре, що у нас тепер є жирафеня. З цим і мама згодна.

А ім'я жирафеняти їй також сподобалося.

— Нарешті ти вже по-людськи назвав тварину,— сказала вона.— Таке ім'я приємно й почути...